Klasztor Dominikanów w Lublinie

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Duszpasterstwo klasztorne

Wersja po ewaluacji i korekcie

Data wejścia w życie: 7 listopada 2026

Spis treści

Spis treści ... 2
Preambuła ... 4
Wstęp ... 4
Objaśnienie terminów ... 4
Osoby, role i funkcje w Kościele ... 4
Struktury Kościoła i zakonu ... 4
Małoletni i osoby bezbronne ... 5
Formy krzywdzenia i przemocy ... 5
Przestępstwa motywowane seksualnie ... 6
Uczestnicy postępowania i wsparcie ... 6
STANDARD 1. STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA PRZY KLASZTORZE ... 7
STANDARD 2. WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA KAPŁANÓW, OSÓB KONSEKROWANYCH I ŚWIECKICH PRACUJĄCYCH Z MAŁOLETNIMI I Z OSOBAMI BEZBRONNYMI PRZY KLASZTORZE ... 8
1. Obowiązki przeora / przełożonego klasztoru ... 8
2. Obowiązki duszpasterzy małoletnich ... 9
3. Zasady zatrudniania i zapraszania do współpracy z małoletnimi ... 9
STANDARD 3. SPOSÓB REAGOWANIA NA OSKARŻENIA LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIA ... 10
1. Zasady ogólne ... 10
2. Obowiązek zawiadomienia organów państwowych ... 11
3. Rozmowa z osobą zgłaszającą ... 11
4. Przebieg interwencji ... 12
5. Zadania osób zaangażowanych w interwencję ... 12
STANDARD 4. ZAPEWNIENIE OPIEKI I WSPARCIA OSOBOM SKRZYWDZONYM ... 14
STANDARD 5. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSKARŻONYMI O WYKORZYSTANIE SEKSUALNE I PRZEMOC ... 15
1. Zasady ogólne ... 15
2. Umiejętność rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych ... 15
3. Jak postępować z osobami oskarżonymi ... 15
STANDARD 6. ZASADY CHRONIĄCE W OBSZARZE KLASZTORNYM ... 17
1. Ogólne zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim ... 17
2. Kodeks dobrych praktyk ... 17
3. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich ... 18

4. Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym ... 18
5. Zasady ochrony dotyczące spotkań duszpasterskich, wyjazdów i pielgrzymek ... 19
6. Zasady ochrony dotyczące udostępniania internetu ... 19
7. Zasady chroniące dotyczące wszystkich, również dorosłych ... 19
8. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych ... 19
STANDARD 7. EDUKACJA MAŁOLETNICH ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH W OCHRONIE SWOICH GRANIC ... 21
STANDARD 8. SZKOLENIE I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ 22
STANDARD 9. ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I CIĄGŁOŚCI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PREWENCJI ... 23
1. Aktualizacja standardów ... 23
2. Upowszechnianie standardów ... 23
Postanowienie końcowe ... 24
Załączniki ... 24
Załącznik 1. Oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska ... 25
Załącznik 2. Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania standardów ochrony małoletnich ... 26
Załącznik 3. Zasady sporządzania notatki dotyczącej zdarzenia ... 27
Załącznik 4. Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji oraz przetwarzanych danych osobowych ... 30
Załącznik 5. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi ... 31
1. Równe traktowanie i szacunek ... 31
2. Komunikacja ... 31
3. Własność, prywatność i przestrzeń ... 31
4. Zakaz przemocy ... 31
5. Internet i zakaz cyberprzemocy ... 31
6. Pokojowe rozwiązywanie konfliktów ... 32
Załącznik 6. Zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na udział małoletniego w zajęciach formacyjnych lub grupie duszpasterskiej ... 33
Informacje o duszpasterstwie ... 33
Klauzula informacyjna ... 33
Oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego ... 33

Preambuła

Niniejszy dokument realizuje obowiązek prawny wprowadzenia w instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem (ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich - t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 110, 187, 421).

Uwzględnia wytyczne prawa państwowego i kościelnego, w tym prawo Polskiej Prowincji Zakonu Kaznodziejów (OO. Dominikanów), wskazania Centrum Ochrony Dziecka oraz indywidualny charakter tego klasztoru.

Wstęp

Standardy obowiązują wszystkich braci dominikanów, pracowników i wolontariuszy, osoby prowadzące grupy duszpasterskie oraz opiekunów i uczestników wyjazdów organizowanych przez klasztor. Są skierowane także do małoletnich i ich opiekunów oraz do wszystkich przychodzących do naszego kościoła i klasztoru.

Objaśnienie terminów

Osoby, role i funkcje w Kościele

kapłan / ksiądz duchowny posiadający święcenia kapłańskie, pełniący w imieniu wspólnoty funkcje liturgiczne i duszpasterskie.

osoby konsekrowane osoby, które przez śluby (czystości, a zwykle też ubóstwa i posłuszeństwa) poświęcają życie Bogu.

ojcowie i bracia dominikanie kapłani i bracia zakonni Zakonu Kaznodziejskiego; ich wyższym przełożonym jest prowincjał.

prowincjał wyższy przełożony prowincji zakonnej; w kleryckich instytutach na prawie papieskim jest też ordynariuszem.

przeor / przełożony klasztoru pełniący urząd przełożonego klasztoru dominikanów (kadencja 3 lata). Osoba odpowiedzialna za wdrożenie i przestrzeganie niniejszych standardów.

proboszcz mianowany przez biskupa duszpasterz i zarządca parafii.

osoba świecka członek Kościoła oraz personel inny niż biskupi, księża, diakoni i osoby zakonne.

personel kościelny duchowny, osoba zakonna lub inna osoba zaangażowana przez Kościół na podstawie umowy, podwykonawstwa, dobrowolnie lub nieodpłatnie.

wolontariusz osoba świadcząca dobrowolnie i bez wynagrodzenia pracę na rzecz innych, wykraczającą poza relacje rodzinno-koleżeńskie.

organizator wyjazdu podmiot uprawniony do organizacji wyjazdu dzieci (parafie, wspólnoty, szkoły, przedsiębiorcy turystyczni, osoby fizyczne i prawne).

Struktury Kościoła i zakonu

parafia wspólnota wiernych w Kościele partykularnym, powierzona pasterskiej pieczy proboszcza pod władzą biskupa diecezjalnego.

prowincja terytorialna struktura zakonu; u dominikanów w Polsce jest jedna prowincja.

klasztor dom, w którym żyją zakonnicy; obejmuje klauzurę oraz zwykle część otwartą (m.in. pomieszczenia duszpasterskie). Może też oznaczać lokalną wspólnotę zakonną.

klauzura część klasztoru dostępna wyłącznie dla zakonników.

duszpasterstwo (w tym parafialne) troska o dobro osoby lub wspólnoty: liturgia, wsparcie duchowe, edukacja, poradnictwo, opieka. Każda praca polegająca na nadzorze lub wychowaniu dzieci jest dziełem duszpasterskim.

duszpasterstwo klasztorne wspólnoty i grupy gromadzące młodych (dzieci, młodzież, studentów, młodych dorosłych): wolontariaty, spotkania wakacyjne, rekolekcje wyjazdowe, pielgrzymki, środowiska harcerskie itp. — często działające przy parafii, lecz o strukturze pozaparafialnej.

Małoletni i osoby bezbronne

małoletni w rozumieniu prawa cywilnego osoba, która nie ukończyła 18 lat i nie zawarła małżeństwa.

nieletni w rozumieniu prawa karnego osoba, która w chwili czynu nie ukończyła 17 lat.

wiek bezwzględnej ochrony wiek, poniżej którego czynność seksualna jest zawsze przestępstwem; w Polsce wynosi 15 lat.

opiekun osoba sprawująca pieczę nad dzieckiem, uprawniona do jego reprezentacji (rodzic, rodzic zastępczy lub osoba uprawniona przez rodzica).

zgoda opiekuna zgoda rodziców lub opiekuna. Przy braku porozumienia rodziców należy wskazać konieczność rozstrzygnięcia przez sąd rodzinny.

osoba dorosła bezbronna zgodnie z art. 1 § 2 lit. b Vos estis lux mundi — osoba, której niepełnosprawność, upośledzenie lub pozbawienie wolności faktycznie, choćby sporadycznie, ogranicza zdolność rozumienia, woli lub oporu wobec przestępstwa.

Formy krzywdzenia i przemocy

nadużycie postępowanie niezgodne z przyjętymi normami; użycie czegoś ponad miarę lub w niewłaściwy sposób.

nadużycie władzy wykorzystanie stanowiska, funkcji lub relacji zależności (np. duchowny–parafianin, opiekun–dziecko) na własną korzyść, ze szkodą dla drugiej osoby.

przemoc duchowa wykorzystanie wiary i przekonań religijnych dla wyrządzenia szkody — zwłaszcza przez osobę cieszącą się autorytetem (np. nadużycie w kierownictwie duchowym, manipulacja Słowem Bożym, nadmierna kontrola).

przemoc domowa umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste, narażające na utratę życia lub zdrowia, godności, wolności (w tym seksualnej), powodujące cierpienie (art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

grooming uwodzenie i stopniowe uzależnianie osoby w celu uczynienia jej podatną na wykorzystanie.

cyberprzemoc przemoc z użyciem technologii komunikacyjnych: obraźliwe wiadomości i komentarze (hejt), rozpowszechnianie zdjęć, zastraszanie, śledzenie (stalking), ujawnianie tajemnic (outing) itp.

seksualizacja sprowadzanie wartości osoby do atrakcyjności seksualnej, jej uprzedmiotowienie lub narzucanie seksualności w niewłaściwy sposób.

Przestępstwa motywowane seksualnie

kanoniczne przestępstwo wykorzystywania seksualnego popełnione przez duchownego lub osobę konsekrowaną (art. 1 § 1 lit. a Vos estis lux mundi): zmuszanie do czynności seksualnych przemocą, groźbą lub nadużyciem władzy; czynności seksualne z dzieckiem lub osobą bezbronną; produkcja, posiadanie lub dystrybucja pornografii dziecięcej oraz nakłanianie dziecka do jej tworzenia.

przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (rozdz. XXV k.k.) m.in. zgwałcenie (art. 197), wykorzystanie bezradności lub niepoczytalności (art. 198), wykorzystanie zależności (art. 199), seksualne wykorzystanie dziecka poniżej 15 lat (art. 200), uwiedzenie małoletniego online (art. 200a), pornografia (art. 202), zmuszanie do prostytucji (art. 203).

Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSTPnTS) rejestr osób skazanych za przestępstwa na tle seksualnym; obejmuje Rejestr publiczny i Rejestr z dostępem ograniczonym (rps.ms.gov.pl).

Uczestnicy postępowania i wsparcie

osoba pokrzywdzona osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo (art. 49 § 1 k.p.k.).

skarżący osoba składająca skargę zawierającą zarzut, podejrzenie lub zgłoszenie naruszenia.

oskarżony osoba, której postawiono zarzuty karne.

Niebieska Linia Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie — niebieskalinia.info; tel. 800 12 00 02.

STANDARD 1. STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA PRZY KLASZTORZE

1. Przy klasztorze dominikanów w Lublinie opracowano i wprowadzono w życie politykę ochrony przebywających tam dzieci i osób dorosłych, zgodną z prawem państwowym (ustawa „Kamilka") oraz z Wytycznymi Kościoła katolickiego w Polsce. W jej przygotowaniu uczestniczyły osoby świeckie zaangażowane w duszpasterstwo klasztoru.

2. Przy klasztorze działa Zespół ds. Prewencji, w ramach którego wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za standardy, osoba przyjmująca zgłoszenia, osoba odpowiedzialna za prewencję i szkolenia, oraz osoba zaufania.

3. Polityka ochrony obejmuje zasady dotyczące:

- rekrutacji personelu i osób zaangażowanych duszpastersko;
- bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi i osobami bezbronnymi;
- bezpiecznych relacji rówieśniczych;
- bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych;
- ochrony wizerunku i danych osobowych;
- reagowania na podejrzenie krzywdzenia oraz prowadzenia rejestru interwencji (**Załącznik 3**);
- pomocy osobom pokrzywdzonym.

4. Standardy są dostępne w klasztorze i podane do publicznej wiadomości (strona internetowa, zakrystia) oraz uwzględniają szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

STANDARD 2. WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA KAPŁANÓW, OSÓB KONSEKROWANYCH I ŚWIECKICH PRACUJĄCYCH Z MAŁOLETNIMI I Z OSOBAMI BEZBRONNYMI PRZY KLASZTORZE

1. Obowiązki przeora / przełożonego klasztoru

Przeor/przełożony klasztoru odpowiada osobiście — także wobec prawa — za wdrożenie i przestrzeganie standardów w klasztorze i duszpasterstwie klasztornym. W szczególności:

- przygotowuje braci, a osobiście lub przez delegata także pracowników, do stosowania standardów: zapoznaje z ich treścią, wskazuje obszary najbardziej wrażliwe dla danej funkcji, odbiera podpisane oświadczenia (**Załącznik 2**) i odpowiada na pytania;
- archiwizuje oświadczenia w teczce personalnej, a dokumentację profilaktyki i szkoleń — w teczce „ochrona małoletnich";
- określa osobę pełniącą zadania z zakresu ochrony bądź powołuje Zespół ds. Prewencji. W skład Zespołu ds. Prewencji wchodzą: osoba odpowiedzialna za Standardy (przeor / przełożony), osoba odpowiedzialna za szkolenia, osoba lub osoby zaufania, osoba odpowiedzialna za interwencję. W tworzeniu tego Zespołu można korzystać z przeszkolonych, kompetentnych osób świeckich;
- przyjmuje zgłoszenia o nierespektowaniu standardów;
- jest osobą bezpośrednio odpowiedzialną za interwencję w przypadku przemocy, działając we współpracy z wymienionymi osobami;
- prowadzi „teczkę interwencyjną" (rejestr zdarzeń, **Załącznik 3**) zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych; wpisów dokonują osoby bezpośrednio zaangażowane, a za bezpieczne przechowywanie odpowiada przeor/przełożony;
- zapewnia wsparcie osobie skrzywdzonej (osobiście lub przez delegowanego duszpasterza), w porozumieniu z rodzicami/opiekunami lub organami państwowymi;
- o każdym przypadku krzywdzenia lub wykorzystania seksualnego przy klasztorze, o którym się dowie, **powiadamia prowincjała lub prowincjalnego delegata ds. ochrony małoletnich i osób w duszpasterstwie**.

Weryfikacja w rejestrach. Wobec każdej osoby mającej kontakt z małoletnimi w obszarze wychowania, edukacji, wypoczynku, opieki, porad psychologicznych, rozwoju duchowego lub sportu przeor/przełożony:

- sprawdza ją w **Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym** (dalej: RSTPnTS);
- przed nawiązaniem współpracy uzyskuje **informację z Krajowego Rejestru Karnego** w zakresie rozdz. XIX i XXV k.k. oraz art. 189a, 207 k.k. i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- od podmiotów zewnętrznych korzystających z pomieszczeń klasztoru żąda oświadczenia o sprawdzeniu ich pracowników w RSTPnTS;
- czas archiwizacji wszelkich dokumentów związanych z prewencją wynosi 20 lat i może zostać wydłużony na skutek prowadzonych postępowań przed organami państwowymi lub na potrzeby postępowań kanonicznych.

2. Obowiązki duszpasterzy małoletnich

Duszpasterze dzieci:

- dbają o własną dojrzałość emocjonalną, psychiczną i duchową;
- dobierają dojrzałych, rzetelnych i przeszkolonych animatorów oraz wychowawców;
- wspierają małoletnich w rozwoju, dbają o kulturę relacji i równe traktowanie z uwzględnieniem szczególnych potrzeb;
- chronią nienaruszalność cielesną i prywatność, organizują działania w miejscach bezpiecznych;
- utrzymują żywy i przejrzysty kontakt z rodzicami (**Załącznik 6**) oraz chronią wizerunek i dane osobowe małoletnich (**Załącznik 5**);
- znają i przestrzegają postanowień zatwierdzonych przez prowincjała: Kodeksu Dobrych Praktyk – Pierwszy Kontakt Duszpasterski oraz Kodeksu Dobrych Praktyk Dominikańskich Duszpasterstw Młodzieży.

3. Zasady zatrudniania i zapraszania do współpracy z małoletnimi

W procesie doboru pracowników, wolontariuszy, stażystów i praktykantów, obok obowiązujących przepisów, należy:

- poruszyć temat prewencji przemocy podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- uzyskać pisemne potwierdzenie zapoznania się ze standardami i zobowiązanie do ich przestrzegania (**Załącznik 2**);
- sprawdzić kandydata w **RSTPnTS** (Rejestr z dostępem ograniczonym);
- uzyskać zaświadczenie z **Krajowego Rejestru Karnego**;
- założyć teczkę personalną zawierającą oświadczenie (**Załącznik 2**) oraz zaświadczenia z rejestrów.

STANDARD 3. SPOSÓB REAGOWANIA NA OSKARŻENIA LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIA

ZASADA PODSTAWOWA

Każdy, kto otrzyma informację o krzywdzeniu małoletniego lub osoby bezbronnej albo poweźmie takie podejrzenie:

1. **wysłuchuje** i zabezpiecza dobro osoby skrzywdzonej — nie prowadzi dochodzenia ani nie ocenia zasadności zgłoszenia;
2. **sporządza notatkę** (**Załącznik 3**);
3. **niezwłocznie informuje przeora / przełożonego klasztoru**;
4. w razie **wątpliwości** co do dalszego postępowania kontaktuje się z **prowincjalnym delegatem ds. ochrony małoletnich i osób w duszpasterstwie**.

Jeżeli istnieje **prawny obowiązek zawiadomienia organów ścigania** (art. 240 § 1 k.k.) albo zachodzi **bezpośrednie zagrożenie** dla dziecka — działaj natychmiast (Policja 112) i powiadom rodzica niekrzywdzącego, niezależnie od powyższych kroków. Gdy sprawcą ma być brat dominikanin, inny duchowny lub osoba konsekrowana — przeor/przełożony niezwłocznie powiadamia prowincjała.

1. Zasady ogólne

- Przy przemocy fizycznej lub seksualnej (sprawcą jest dorosły albo dziecko) fakt zgłasza się zgodnie z prawem organom ścigania lub/oraz prowincjalnemu delegatowi ds. ochrony małoletnich i osób w duszpasterstwie.
- Gdy sprawa dotyczy brata dominikanina, należy niezwłocznie powiadomić przeora/przełożonego klasztoru i/lub prowincjalnego delegata, którzy informują prowincjała.
- Przy niewłaściwym zachowaniu osoby świeckiej lub wolontariusza — zbadać sprawę, przeprowadzić rozmowę i w razie potrzeby okresowo lub trwale wycofać tę osobę z pracy duszpasterskiej.
- Gdy niewłaściwe zachowanie dotyczy dziecka (także między dziećmi), zawiadamia się rodziców i wspólnie z nimi podejmuje działania.
- Każdą informację traktuje się poważnie; z każdej sporządza się notatkę archiwizowaną przez przeora/przełożonego (**Załącznik 3**).
- Osoba dorosła, która dowie się od małoletniego o przemocy, ma obowiązki wynikające z art. 304 k.p.k. (społeczny obowiązek zawiadomienia) oraz — w przypadkach z art. 240 k.k. — prawnokarny obowiązek zawiadomienia organów ścigania.
- W sytuacjach niejednoznacznych (np. przypadkowy dotyk) należy szybko wyjaśnić zdarzenie, zgłosić je osobie przyjmującej zgłoszenia lub przeorowi/przełożonemu i sporządzić notatkę.
- Przeor/przełożony przekazuje prowincjalnemu delegatowi aktualne dane kontaktowe osoby przyjmującej zgłoszenia oraz informuje o każdej zmianie na tej funkcji.

2. Obowiązek zawiadomienia organów państwowych

Wszystkie podejrzenia traktuje się poważnie, w oparciu o prawo polskie i kanoniczne. Obowiązuje rozróżnienie dwóch podstaw zawiadomienia:

- **Prawny obowiązek (art. 240 k.k.)** — niezwłoczne zawiadomienie organów ścigania przy uzasadnionym podejrzeniu m.in.: czynności seksualnej wobec osoby poniżej 15 lat (art. 200 k.k.), zgwałcenia kwalifikowanego (art. 197 § 3 lub 4 k.k.) oraz wykorzystania bezradności, niepełnosprawności lub choroby psychicznej (art. 198 k.k.). Do zawiadomienia wystarczy uzasadnione podejrzenie — nie jest wymagana pewność.
- **Społeczny obowiązek (art. 304 k.p.k.)** — zawiadomienie o pozostałych przestępstwach ściganych z urzędu.

Zawiadomienie składa się w prokuraturze rejonowej lub na komendzie Policji, pisemnie albo ustnie do protokołu; dołącza się kopię notatki służbowej. Zgłoszenia nie musi dokonać osobiście osoba, która przyjęła zgłoszenie — może to zrobić przeor/przełożony lub osoba zaufania — jednak każdy, kto powziął wiedzę, ma obowiązek upewnić się, że zgłoszenia dokonano, a w przeciwnym razie dokonać go samodzielnie. Gdy krzywda nosi znamiona przestępstwa kanonicznego, przeor/przełożony powiadamia prowincjała. **Tajemnicę spowiedzi świętej zachowuje się zawsze.**

3. Rozmowa z osobą zgłaszającą

Wiedzę o krzywdzie często uzyskuje się w rozmowie. Należy:

- przyjąć osobę z empatią i powagą, zachować spokój, słuchać aktywnie, nie podważać wiarygodności;
- zebrać imię, nazwisko i kontakt osoby zgłaszającej; skupić się na faktach i okolicznościach;
- dopytywać tylko dla uściślenia; powstrzymać się od własnej oceny i opinii o domniemanym sprawcy;
- ustalić, czy bezpieczeństwo osoby skrzywdzonej nie jest zagrożone — jeśli tak, działać natychmiast (rodzic niekrzywdzący, organy państwowe);
- wyjaśnić, że informacja musi zostać przekazana właściwym osobom (zwłaszcza niekrzywdzącym rodzicom) i że w przypadkach z art. 240 k.k. istnieje obowiązek powiadomienia organów ścigania;
- nie składać obietnic niemożliwych do dotrzymania, szczególnie co do poufności wobec organów; nie ujawniać szczegółów osobom niezaangażowanym, zwłaszcza wskazanemu sprawcy;
- niezwłocznie po rozmowie sporządzić notatkę (**Załącznik 3**), wiernie oddając słowa i zachowania; w miarę możliwości przedstawić ją zgłaszającemu do podpisu (nie dotyczy dzieci).

Gdy zgłaszającym jest dziecko

- nie odkładać rozmowy — może to być jedyna okazja, gdy dziecko zechce mówić;
- zapewnić poczucie bezpieczeństwa i wsparcie; w miarę możliwości zadbać o obecność osoby innej płci niż słuchający;
- zapewnić dziecko, że mu wierzymy i dobrze zrobiło; jeśli czuje się winne — podkreślić brak jego winy; wskazać, że narzucona przez sprawcę „tajemnica" go nie obowiązuje;

- unikać nacisku oraz pytań zamkniętych i sugerujących; pozwolić mówić „nie wiem"; zakończyć rozmowę, gdy dziecko jest spokojne, i zadbać o bezpieczny powrót pod opieką.

4. Przebieg interwencji

Po przyjęciu zgłoszenia działa się bez zwłoki:

- jeśli krzywda może się powtórzyć — natychmiast zawiadomić rodziców (lub rodzica niekrzywdzącego) i wezwać Policję;
- jeśli zwłoka nie zagraża osobie pokrzywdzonej — uzgodnić dalsze kroki z przeorem/przełożonym, a gdy sprawcą ma być brat, inny duchowny lub osoba konsekrowana — z prowincjałem i prowincjalnym delegatem; ustalić, kto dokona zgłoszenia do organów państwowych (obowiązuje Dodatek A do Statutu Prowincji);
- rozmowę z rodzicami prowadzić z wrażliwością, przedstawiając fakty i konieczne działania prawne oraz wskazując dostępne formy pomocy; nie ulegać prośbom o niezgłaszanie sprawy organom;
- jeśli podejrzanym jest brat lub inny duchowny — przeor/przełożony niezwłocznie kontaktuje się z prowincjałem, który ustala dalsze postępowanie; jeśli osoba zatrudniona lub wolontariusz — przeor/przełożony zawiesza ją w obowiązkach i wszczyna postępowanie wyjaśniające; jeśli podejrzenie dotyczy przeora/przełożonego — działania podejmuje prowincjał, informowany bezpośrednio przez brata przyjmującego zgłoszenie;
- priorytetem — obok dojścia do prawdy — jest wsparcie małoletniego i rodziny oraz poufność; osoba przyjmująca zgłoszenie nie prowadzi samodzielnie wyjaśnień ani weryfikacji faktów;
- przeor/przełożony sporządza notatkę z postępowania, zabezpiecza dowody (korespondencję, pisma, zapisy rozmów) i przechowuje dokumentację zgodnie z ochroną danych;
- jeśli zarzuty okażą się bezpodstawne i nie toczy się postępowanie karne, osobę niezwłocznie przywraca się do obowiązków, podejmując środki chroniące jej dobre imię (w przypadku braci — Dodatek A do Statutu Prowincji);
- w przypadku wykorzystania rówieśniczego klasztor (przez wyznaczonego duszpasterza) otacza opieką osobę pokrzywdzoną oraz, jeśli należy do duszpasterstwa, sprawcę; stosuje środki wychowawcze, współpracuje z rodzicami i — w razie potrzeby — z psychologiem, organami ścigania i sądem.

5. Zadania osób zaangażowanych w interwencję

Nikt nie działa na własną rękę ani nie utrzymuje przypadku wykorzystania w tajemnicy, nawet na prośbę małoletniego.

Osoba przyjmująca zgłoszenie (przeor / przełożony klasztoru lub jego delegat)

- przyjmuje zgłoszenie i kontroluje przebieg działań w klasztorze;
- kontaktuje się z prowincjalnym delegatem, a gdy sprawa dotyczy brata — z prowincjałem;
- zgłasza podejrzenie organom państwowym i monitoruje ich działania;
- odpowiada służbowo, a w określonych przypadkach karnie (art. 240 § 1 k.k., prawo kanoniczne) za niedopełnienie obowiązków; jeśli nie zdecyduje inaczej, pełni rolę osoby zaufania.

Osoba zaufania

- przyjmuje zgłoszenie i udziela małoletniemu bezpośredniej pomocy chroniącej przed dalszym krzywdzeniem;
- zgłasza sprawę przeorowi/przełożonemu i koordynuje z nim działania; zabezpiecza dowody, lecz nie prowadzi dochodzenia;
- zbiera niezbędne informacje, współpracuje z osobami udzielającymi pomocy i — za decyzją przeora/przełożonego — informuje rodziców o podjętych działaniach;
- wspólnie z przeorem/przełożonym przygotowuje treść zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- osoba ta nie prowadzi samodzielnie wyjaśnień ani weryfikacji faktów i jest związana poufnością (**Załącznik 4**).

Duszpasterz

- udziela małoletniemu bezpośredniej pomocy, powiadamia przeora/przełożonego i przekazuje notatkę służbową, informuje prowincjalnego delegata o swoich obserwacjach;
- monitoruje sytuację małoletniego i wspiera go na każdym etapie; przy przemocy rówieśniczej ustala plan działania (w razie potrzeby z psychologiem) i niezwłocznie go realizuje;
- reaguje na ślady przemocy fizycznej lub zaniedbań, sporządza notatkę, a przy zagrożeniu życia lub zdrowia dba o natychmiastową interwencję Policji.

Pracownik klasztoru oraz osoba, której małoletni się zwierzył

- pracownik (np. zakrystian, organista, furtian), będąc często zaufanym obserwatorem, udziela pomocy i niezwłocznie informuje przeora/przełożonego;
- osoba, której małoletni się zwierzył, nie może zachować informacji w tajemnicy: uprzedza dziecko, że — z uwagi na powagę sprawy — włączy wskazane osoby, i współpracuje (z zachowaniem poufności) z przeorem/przełożonym lub prowincjalnym delegatem.

Dokumentem prowincjalnym dotyczącym interwencji wobec oskarżonych braci jest **Dodatek A do Statutu Prowincji**.

STANDARD 4. ZAPEWNIENIE OPIEKI I WSPARCIA OSOBOM SKRZYWDZONYM

- Każdą osobę mówiącą o doznanej krzywdzie przyjmuje się z szacunkiem i uważnie wysłuchuje; otrzymuje ona informację o dostępnych formach pomocy (w klasztorze i poza nim).
- Gdy wskazanym sprawcą jest kapłan, osoba konsekrowana lub inna osoba zaangażowana przy klasztorze, najpierw zapewnia się bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (odsunięcie sprawcy), a następnie potrzebną pomoc. Osoby pokrzywdzonej nie obciąża się kosztami tej pomocy.
- Troska duszpasterska polega na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowie więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła; organizuje się ją w porozumieniu z prowincjalnym duszpasterzem ds. pomocy osobom skrzywdzonym.
- Pomoc obejmuje także rodzinę skrzywdzonego dziecka oraz — w odpowiedni sposób — wspólnotę, do której należał; zawsze z poszanowaniem dobrego imienia osoby skrzywdzonej.
- Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa (prawo karne lub kanoniczne), postępuje się zgodnie z Wytycznymi KEP i Dodatkiem A do Statutu Prowincji; w innych sprawach osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych krokach.
- Wszystkie działania objęte są poufnością, jednak **osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.**

STANDARD 5. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSKARŻONYMI O WYKORZYSTANIE SEKSUALNE I PRZEMOC

1. Zasady ogólne

- Osoby oskarżone, z wyrokiem w zawieszeniu lub po odbyciu kary mogą należeć do duszpasterstwa ogólnego (nie dedykowanego dzieciom) i być objęte opieką duszpasterską, lecz **nie mogą pracować z dziećmi.**
- Gdy oskarżonym jest dziecko — współpracuje się z jego rodzicami/opiekunami i otacza ich opieką duszpasterską.
- Gdy oskarżonym jest kapłan lub osoba konsekrowana — stosuje się wskazania biskupa miejsca lub przełożonych zakonnych (u dominikanów — prowincjała), zgodnie z Wytycznymi KEP i prawem własnym prowincji.
- Gdy oskarżonym jest świecki pracownik lub wolontariusz — odsuwa się go od pracy na czas wyjaśnienia sprawy i obejmuje opieką duszpasterską.
- W całym postępowaniu chroni się dobre imię domniemanego sprawcy; przy fałszywym oskarżeniu znanym osobom postronnym przekazuje się im informację o niewinności w formie ustalonej przez przełożonego kościelnego.

2. Umiejętność rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych

Osoby pełniące funkcje wychowawcze i opiekuńcze powinny znać formy i skutki krzywdzenia oraz strategie sprawców i umieć odczytywać sygnały ostrzegawcze. Powinny być starannie dobierane i przeszkolone (zob. Standardy 7 i 8); ten sam wymóg dotyczy wolontariuszy.

Niepokój powinny wzbudzić zwłaszcza: nagła zmiana w zachowaniu dziecka, unikanie konkretnej osoby, kłopoty z koncentracją, objawy nerwicowe i somatyczne, nieadekwatne zachowania seksualne, lęk przed dotykiem — a po stronie dorosłych: przesadne zainteresowanie konkretnym dzieckiem, spędzanie z nim nadmiaru czasu, prezenty, intensywne kontakty w mediach społecznościowych. Żadnego objawu nie traktuje się odrębnie ani jako „dowodu" krzywdy — może wynikać z innych trudnych doświadczeń. Osobie zgłaszającej zawsze należy się komunikat: „Ja Ci wierzę".

3. Jak postępować z osobami oskarżonymi

W ramach duszpasterstwa nie prowadzi się śledztwa ani nie wydaje wyroków — należy to do organów państwowych i kościelnych. Każde zgłoszenie przekazuje się przeorowi/przełożonemu. Osoba wskazana jako sprawca jest traktowana sprawiedliwie, z domniemaniem niewinności i prawem do obrony; ułatwia się jej dostęp do pomocy psychologicznej i prawnej. Z każdej rozmowy sporządza się notatkę.

Gdy sprawcą jest duszpasterz

- sprawę zgłasza się organom państwowym i kościelnym; po uprawdopodobnieniu zgłoszenia osoba zostaje, na wniosek przeora/przełożonego, odsunięta od pracy do czasu wyjaśnienia lub stosownie do wyroku;
- działania wobec podejrzanego określają Wytyczne KEP (aneks 2) i Dodatek A do Statutu Prowincji; istotna jest transparentność; szczególną troską otacza się osobę skrzywdzoną, jej rodzinę i wspólnotę; przy niewiarygodności oskarżenia — wsparcie w przywróceniu dobrego imienia.

Gdy sprawcą jest osoba świecka (lider, animator)

- zachowuje się te same gwarancje sprawiedliwego traktowania; przestępstwo zgłasza się organom państwowym i kościelnym, a sprawcę bezwzględnie odseparowuje od grupy;
- sprawcy i jego rodzinie udziela się pomocy duszpasterskiej i psychologicznej; szczególną troską otacza się osobę skrzywdzoną i wspólnotę.

Gdy sprawcą jest rodzic

- niezwłocznie zgłasza się sprawę Policji lub prokuraturze (w przypadku dziecka poniżej 15 lat obowiązek z art. 240 k.k.); rozmawia z rodzicem niekrzywdzącym i zapewnia dziecku oraz najbliższym wsparcie;
- w miarę możliwości współpracuje się ze szkołą; dba o emocje wychowanka (poczucie winy, presja wycofania zeznań) i utwierdza go w słuszności działań.

Gdy sprawcą jest rówieśnik

- bezwzględnie odseparowuje się sprawcę od grupy; jeśli jest dzieckiem — zgłasza się sprawę jego rodzicom; kontaktuje się z rodzicami sprawcy i osoby skrzywdzonej oraz proponuje pomoc specjalistów;
- sprawdza się, czy nie ucierpiały inne osoby; sytuację omawia się w grupie (w razie potrzeby z udziałem specjalisty), analizuje przyczyny i wyciąga wnioski. Za fałszywe oskarżenia grozi odpowiedzialność karna.

STANDARD 6. ZASADY CHRONIĄCE W OBSZARZE KLASZTORNYM

1. Ogólne zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim

- Spotkania z dziećmi odbywają się w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i przygotowanych do tego celu.
- Nie wolno przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Spotkanie indywidualne (gdy wymaga tego dobro dziecka) nie może być w sekrecie — zaleca się powiadomienie rodziców lub przełożonego oraz transparentność (uchylone lub przeszklone drzwi niezamykane na klucz, obecność innych osób w pobliżu). Nie wolno takich spotkań mnożyć ani przedłużać.
- Indywidualne spotkania z małoletnimi nie odbywają się po godz. 20:00. Grupowe spotkania odbywają się w godzinach ustalonych w regulaminie grupy, nie mogą jednak odbywać się po godzinie 22.00.
- Dzieci nie przebywają za klauzurą ani w pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica/opiekuna i nie towarzyszą duszpasterzom w sprawach niezwiązanych z posługą lub formacją.
- Dzieci pozostają pod opieką osoby dorosłej; opiekun nie może być pod wpływem alkoholu ani substancji psychoaktywnych. Dziecko nie może być pod wyłączną opieką innego dziecka (chyba że regulaminy ruchów, np. Ruchu Światło-Życie czy KSM, stanowią inaczej — wówczas obowiązują standardy tych grup).
- Spotkania formacyjne w domach prywatnych prowadzi się w grupie, nigdy indywidualnie. Zakazuje się przewożenia małoletnich prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę.
- Niestosowne jest skracanie dystansu („przechodzenie na ty"). W życie prywatne dziecka ingeruje się tylko w zakresie koniecznym; rozmowy o seksualności prowadzi się z roztropnością, w razie potrzeby kierując do specjalisty.
- W obecności dzieci nie wypowiada się treści ani żartów o podtekście seksualnym; zabronione jest prezentowanie treści obscenicznych, pornograficznych lub brutalnych. Niedozwolona jest przemoc fizyczna i psychiczna oraz nadużycia duchowe.
- Nie wolno dotykać dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskiej; każdy przypadek przemocy między dziećmi wymaga natychmiastowej reakcji opiekunów.
- Wyjazdy duszpasterskie i pielgrzymki z małoletnimi związane z nocowaniem odbywają się z poszanowaniem prawa państwowego i ustalonych kodeksów dobrych praktyk prowincji i postanowień zawartych w niniejszych Standardach.

2. Kodeks dobrych praktyk

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dorosłym a małoletnim; zasady między małoletnimi określa Załącznik 5.

- równe traktowanie, poszanowanie nietykalności cielesnej i prawa do prywatności (przebieralnie, szatnie, toalety) przy zapewnieniu bezpieczeństwa;
- komunikacja dostosowana do wieku, z szacunkiem, bez zwrotów poniżających i podtekstów seksualnych; formy dyscyplinujące tylko te z regulaminu grupy;

- spotkania indywidualne tylko gdy uzasadnione (sakramenty, wychowanie, edukacja, rozwój duchowy), w miejscach do tego przeznaczonych; na spotkania poza zwykłym czasem zajęć — zgoda rodziców;
- komunikacja elektroniczna ma charakter duszpasterski (oficjalne adresy i profile), służy przekazywaniu koniecznych informacji i nie służy do zwierzania się małoletnim; nie wysyła się wiadomości po godz. 22:00;
- obowiązuje strój zakonny (habit lub koszula z koloratką), a u świeckich — strój odpowiedni do pracy z małoletnimi;
- czynności higieniczno-pielęgnacyjne wobec najmłodszych wykonują wyłącznie rodzice/opiekunowie; nie wykonuje ich żaden z braci dominikanów;
- sytuacje niejednoznaczne zgłasza się osobie przyjmującej zgłoszenia lub przeorowi/przełożonemu i dokumentuje notatką (**Załącznik 3**).

3. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

- naruszanie godności, jakakolwiek forma przemocy, poniżanie i mobbing;
- niewłaściwa komunikacja: uwagi o wyglądzie lub rozwoju fizycznym, żarty o tematyce seksualnej;
- przebywanie z małoletnim w zamkniętym, niewidocznym pomieszczeniu bez potrzeby; pozostawanie sam na sam w miejscach nieprzeznaczonych do spotkań (toaleta, pomieszczenia gospodarcze);
- prywatny kontakt (bezpośredni lub wirtualny) niezwiązany z posługą i z relacjami rodzinnymi; budowanie niewłaściwej więzi emocjonalnej, zwierzanie się z osobistych problemów, relacje romantyczne lub flirt;
- faworyzowanie, w tym wręczanie prezentów; przebywanie z dzieckiem sam na sam w prywatnym samochodzie, mieszkaniu, pokoju czy hotelu;
- nieodpowiedni kontakt fizyczny: dotyk, którego dziecko nie akceptuje; dotykanie miejsc intymnych; sadzanie na kolanach; klepanie, łaskotanie, masaże, ocieranie się, całowanie, spanie obok; kary cielesne;
- naruszanie prywatności (wchodzenie do toalet i szatni, podglądanie, robienie zdjęć bez uprzedzenia);
- zachowania demoralizujące: wulgaryzmy, seksizm, praca pod wpływem używek, spożywanie lub częstowanie używkami, udostępnianie treści nieodpowiednich do wieku.

4. Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym

- uścisk dłoni, delikatne objęcie lub przytulenie, pocałunek w policzek; poklepanie po ramieniu lub plecach jako wyraz wsparcia;
- trzymanie za ręce (zabawa, spacer, uspokojenie), siadanie w pobliżu małych dzieci, podnoszenie i trzymanie dzieci do ok. 3. roku życia, branie na kolana — za zgodą rodziców i najlepiej w ich obecności;
- nie robi się dzieciom zdjęć ani nagrań bez zgody; nie publikuje bez pisemnej zgody rodziców (z wyjątkiem dużych grup w miejscach publicznych).

5. Zasady ochrony dotyczące spotkań duszpasterskich, wyjazdów i pielgrzymek

Obowiązuje zasada pełnej transparentności. Na początku roku formacyjnego w każdej grupie należy:

- zapoznać rodziców z harmonogramem i uzyskać pisemną zgodę na udział (**Załącznik 6**);
- jasno określić odpowiedzialność za dziecko w drodze na zajęcia i z powrotem (ponoszą ją rodzice/opiekunowie);
- ustalić zasady komunikacji elektronicznej (oficjalne kanały, ramy godzinowe — nie później niż do 22:00);
- wyjazdy realizować zgodnie z przepisami, po pisemnej zgodzie rodziców i zapoznaniu ich z regulaminem; rodzice mają prawo do kontaktu z dzieckiem i opiekunem;
- opiekunowie nie nocują w tym samym pomieszczeniu co podopieczni; żadna osoba duchowna ani konsekrowana nie może nocować z dzieckiem w jednym pomieszczeniu; szczególnie chroni się dzieci w toaletach, łazienkach i przebieralniach;
- czynności higieniczno-pielęgnacyjne dzieci i osób z niepełnosprawnościami wykonują rodzice/opiekunowie lub wskazana przez nich, sprawdzona i zaakceptowana przez rodzica lub opiekuna osoba tej samej płci (z zaświadczeniem z KRK i sprawdzeniem w RSTPnTS); nie wykonują ich bracia dominikanie ani osoby duchowne;
- szczegółowe regulacje dotyczące duszpasterstw młodzieży zawiera Kodeks Dobrych Praktyk Dominikańskich Duszpasterstw Młodzieży.

6. Zasady ochrony dotyczące udostępniania internetu

KLASZTOR NIE UDOSTĘPNIA MAŁOLETNIM WI-FI

Usuń ten wariant, jeśli klasztor udostępnia dzieciom Wi-Fi.

- Klasztor nie zapewnia dzieciom dostępu do sieci Wi-Fi. W ramach prewencji na spotkaniach poruszana jest tematyka bezpiecznego korzystania z urządzeń mobilnych, cyberprzemocy oraz odpowiedzialności za działania w sieci.

7. Zasady chroniące dotyczące wszystkich, również dorosłych

- sakrament pokuty i towarzyszenie duchowe odbywają się w miejscach wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, lecz widoczne); gdy nie da się tego zachować — drzwi niezamknięte na klucz lub widoczność dla innych (o konieczności takiego postępowania należy wcześniej powiadomić inną osobę dorosłą w klasztorze); niedopuszczalne jest spowiadanie i rozmowy duchowe w pokojach prywatnych;
- modlitwa o uzdrowienie i wstawiennicza odbywa się w miejscach godnych, widocznych i centralnych;
- odwiedziny chorych zaleca się prowadzić w obecności osoby trzeciej; do wizyt duszpasterskich zaprasza się osoby dojrzałe i dyskretne;
- zobowiązania i obietnice (zwłaszcza odpłatne) dokumentuje się pisemnie, a kopię przekazuje beneficjentowi.

8. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych

- dane osobowe i wizerunek dziecka są dobrem chronionym; obowiązują przepisy RODO i Dekretu KEP o ochronie małoletnich;

- publikacja wizerunku małoletniego (strona, media społecznościowe) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna (**Załącznik 6**); zgoda nie jest wymagana, gdy wizerunek jest jedynie szczegółem całości (zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna);
- unika się podpisywania zdjęć danymi identyfikującymi dziecko; dane małoletnich z grupy przechowuje duszpasterz grupy;
- rodzic/opiekun może w każdej chwili odwołać zgodę na przetwarzanie danych i publikację wizerunku.

STANDARD 7. EDUKACJA MAŁOLETNICH ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH W OCHRONIE SWOICH GRANIC

Zapobieganie wykorzystaniu odbywa się także przez kształtowanie świadomości dzieci. W duszpasterstwach klasztornych organizuje się — prowadzone przez przygotowane osoby — warsztaty uczące asertywności oraz informowania zaufanych dorosłych w sytuacjach krzywdy. W działalności edukacyjnej w zakresie prewencji uwzględnia się dostosowanie do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Szczególnej czujności wymagają m.in.:

- pozostawianie małoletnich bez opieki; okazywanie niechcianej czułości;
- próby kontaktu w miejscach odosobnionych; epatowanie nagością; indywidualne zaproszenia (np. do sauny);
- przekraczanie granic nienaruszalności cielesnej; nadmierne dążenie do osobistego kontaktu; prowokowanie sytuacji dwuznacznych;
- prezentowanie treści nieodpowiednich (erotycznych, pornograficznych, brutalnych); nadmierne i indywidualne obdarowywanie prezentami;
- proponowanie lub używanie alkoholu i środków psychoaktywnych albo przebywanie z dziećmi pod ich wpływem.

STANDARD 8. SZKOLENIE I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ

Ochrona przed krzywdzeniem jest częścią misji Kościoła. Każdy zaangażowany w pracę z dziećmi i osobami bezbronnymi powinien posiadać i dzielić się odpowiednią wiedzą.

1. Wszyscy bracia, pracownicy i wolontariusze otrzymują wiedzę o standardach obowiązujących w klasztorze — kodeksie zachowań oraz procedurach interwencji i zgłaszania. Szkolenie może prowadzić osoba odpowiedzialna w klasztorze za prewencję.
2. Osoby pełniące funkcje wychowawcze lub formacyjne otrzymują dodatkowo wiedzę o: rodzajach przemocy (w tym rówieśniczej), rozpoznawaniu jej oznak, strategiach sprawców, prowadzeniu rozmowy z dzieckiem i z dorosłymi, ochronie przed szkodliwymi treściami w internecie oraz zaleceniach miejscowych.
3. Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi otrzymuje zaświadczenie o udziale w szkoleniu
4. Każda osoba pracująca z dziećmi co dwa lata uczestniczy w szkoleniu z prewencji (o pomoc w wyborze szkolenia można zwrócić się do duszpasterza ds. prewencji w prowincji).
5. Szkolenia prowadzą osoby kompetentne, zaaprobowane przez duszpasterza ds. prewencji w prowincji.
6. Osoby odpowiedzialne za prewencję przy klasztorze mają ponadto wiedzę o: budowaniu systemu prewencji zgodnego z prawem państwowym i kościelnym (stawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich - t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 110, 187, 421, Krajowy Plan na lata 2023-2026, Wytyczne i dokumenty dot. prewencji wydane przez KEP), podstawowych procedurach prawnych (kanonicznych, zakonnych, karnych), czynnikach ryzyka i ochronnych, lokalnych placówkach pomocowych oraz procedurach danego klasztoru.
7. Za szkolenie osób odpowiedzialnych za prewencję przy klasztorze odpowiada duszpasterz ds. prewencji w prowincji.
8. Osoby odpowiedzialne za prewencję przy klasztorze uczestniczą w szkoleniu raz w roku.

STANDARD 9. ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I CIĄGŁOŚCI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PREWENCJI

1. Aktualizacja standardów

- Dokument aktualizuje się co dwa lata. Ewaluację przeprowadza osoba odpowiedzialna za prewencję we współpracy z przeorem/przełożonym, po konsultacji z osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo oraz z duszpasterzem ds. prewencji w prowincji.
- Korekta zapewnia zgodność z aktualnymi potrzebami oraz przepisami państwowymi i kościelnymi. Po aktualizacji przeor/przełożony sporządza notatkę z wnioskami i dołącza uaktualniony tekst do dokumentacji.
- Wszyscy bracia, pracownicy i wolontariusze podpisują oświadczenie o zapoznaniu się ze zaktualizowanymi standardami (przechowywane w teczkach personalnych).

2. Upowszechnianie standardów

- Tekst standardów jest dostępny w wersji drukowanej (duszpasterstwa, furta) oraz na stronie internetowej klasztoru.
- Dla małoletnich przygotowano skróconą, dostosowaną do wieku wersję (por. **Załącznik 5**) — z kodeksem zachowań i informacją o osobie przyjmującej zgłoszenia; rozdaje się ją na początku roku duszpasterskiego. W miejscach publicznych wywieszone są plakaty z uproszczonymi wersjami standardów dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami.
- Obowiązek zapoznania się ze standardami spoczywa na wszystkich braciach, pracownikach i wolontariuszach (potwierdzenie podpisem). Wzory zgód dla rodziców zawierają informację o standardach.
- Organizuje się regularne szkolenia oraz obowiązkowe szkolenie wprowadzające dla nowych pracowników (może je prowadzić przeor/przełożony lub jego delegat). Zasady są okresowo przypominane małoletnim podczas zajęć formacyjnych.

Postanowienie końcowe

W sprawach nieuregulowanych powyższymi standardami obowiązują właściwe przepisy prawa państwowego i kanonicznego oraz dokumenty prewencyjne wyznaczone przez diecezję i prowincję. W sytuacjach kryzysowych odpowiedzialni za prewencję odwołują się do prowincji.

Załączniki

Poniższe wzory oświadczeń i zgód stanowią integralną część standardów. Pola do uzupełnienia oznaczono liniami kropkowanymi.

Załącznik 1. Oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

- posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska: tak / nie* — jeśli „tak", państwo: ……;
- w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/-am / nie zamieszkiwałem/-am* w innych państwach; jeśli tak, państwo/państwa: ……;
- załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskaną do celów działalności związanej z kontaktami z dziećmi: tak / nie*;
- prawo państwa …… nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego lub w państwie tym nie prowadzi się rejestru karnego: tak / nie*;

Oświadczam, że nie byłem/-am prawomocnie skazany/-a za czyny odpowiadające przestępstwom z rozdziału XIX i XXV Kodeksu karnego, z art. 189a i art. 207 k.k. oraz z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ani nie orzeczono wobec mnie zakazu zajmowania stanowisk lub wykonywania działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, sportem lub opieką nad dziećmi.

Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (art. 233 k.k.).

……

Miejscowość, data — imię i nazwisko (czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić.

** Art. 233 § 1 k.k.: kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. § 6: przepisy stosuje się odpowiednio do osoby składającej fałszywe oświadczenie, jeżeli ustawa przewiduje możliwość odebrania go pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Załącznik 2. Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania standardów ochrony małoletnich

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany/a …… (imię i nazwisko), oświadczam, że zapoznałem/am się ze Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązującymi w Klasztorze Dominikanów w Lublinie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

……

Podpis składającego oświadczenie

Załącznik 3. Zasady sporządzania notatki dotyczącej zdarzenia

- Zapisz dokładną datę i godzinę zgłoszenia.
- Podaj imię i nazwisko dziecka, wiek, adres (jeśli dostępny), szkołę oraz dane rodziców i sposób kontaktu.
- Opisz dokładnie, co zgłoszono — miejsce, czas i istotne szczegóły (możesz zacytować słowa dziecka lub osoby zawiadamiającej).
- Uwzględnij dane świadków (imię, nazwisko, kontakt), w tym osób, którym dziecko wcześniej zgłaszało przemoc.
- Opisz podjęte kroki (kontakt z organami ścigania, rodzicami/opiekunami, działania zabezpieczające dziecko) oraz instytucje i osoby, z którymi się kontaktowano.

> **Uwaga (RODO).** Jeśli notatka zawiera dane osobowe, klasztor staje się ich administratorem i stosuje przepisy RODO i Dekretu KEP o ochronie danych osobowych. Osoba sporządzająca notatkę informuje o dobrowolności podania danych osobowych.

NOTATKA SŁUŻBOWA Z PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA

Data i czas zgłoszenia	
Osoba zgłaszająca (nr tel., e-mail)	
Osoba skrzywdzona (kontakt; przy małoletnim — dane rodziców/opiekunów)	
Osoba stosująca przemoc (kontakt)	
Forma krzywdzenia, miejsce, okoliczności	
Świadkowie	

Forma podjętej interwencji	
Organy, placówki i osoby, do których zgłoszono interwencję	

.....

Miejscowość, data — czytelne podpisy osób przyjmujących zgłoszenie

Załącznik 4. Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji oraz przetwarzanych danych osobowych

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że znana jest mi treść art. 241 § 1-3 k.k.* i wynikające z niego zakazy publicznego rozpowszechniania — bez zezwolenia — wiadomości z postępowania przygotowawczego (zanim ujawniono je w postępowaniu sądowym), z rozprawy prowadzonej z wyłączeniem jawności oraz z postępowania w sprawach nieletnich.

Znane są mi zasady bezpiecznego przetwarzania danych osobowych zgodnie z RODO i Dekretu KEP o ochronie danych osobowych. Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji ujawnionych mi w procedurze interwencyjnej w związku ze zgłoszeniem przemocy wobec dziecka, zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na jego szkodę lub innymi działaniami ochronnymi.

……

Miejscowość, data — imię i nazwisko (czytelny podpis)

* Art. 241 § 1 k.k.: kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Załącznik 5. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

Klasztor w Lublinie jest miejscem bezpiecznym także w grupie rówieśniczej. Kierujemy się ewangeliczną zasadą: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie" (por. Mt 7,12). Poniższy kodeks — opracowany z udziałem dzieci — obowiązuje podczas spotkań w klasztorze i poza nim, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym. Jest weryfikowany co dwa lata oraz po każdej interwencji dotyczącej krzywdzenia rówieśniczego.

1. Równe traktowanie i szacunek

- Traktuj innych tak, jak chcesz, by traktowano Ciebie. Każda osoba jest wyjątkowa i należy się jej szacunek.
- Szanuj odmienny wygląd, przekonania i poglądy. Masz prawo do relacji z każdym, ale uszanuj, gdy ktoś w danej chwili nie chce kontaktu.
- Nie wykluczaj innych ze wspólnych działań i rozmów.

2. Komunikacja

- Bądź życzliwy i kulturalny; stosuj formy grzecznościowe. Słuchaj i nie przerywaj.
- Każdy ma prawo do własnego zdania, o ile nie narusza dobra innych. Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie).

3. Własność, prywatność i przestrzeń

- Szanuj cudze rzeczy; pytaj, zanim coś pożyczysz; nie przeglądaj cudzych rzeczy bez zgody.
- Nie rób zdjęć ani nagrań i nie rozpowszechniaj wizerunku innych bez ich wyraźnej zgody. Szanuj potrzebę samotności.

4. Zakaz przemocy

- Nie izoluj nikogo celowo. Nie stosuj przemocy fizycznej (szturchanie, popychanie, przytrzymywanie).
- Szanuj przestrzeń intymną — nigdy nie dotykaj w sposób nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie upokarzaj i nie obrażaj. Żart jest żartem, gdy nikt przez niego nie cierpi — wtedy go zakończ.

5. Internet i zakaz cyberprzemocy

- Po drugiej stronie ekranu jest człowiek — traktuj go tak, jak chcesz być traktowany. W internecie nic nie ginie.
- Nie publikuj wrażliwych danych ani zdjęć i filmów ośmieszających innych; chroń intymność swoją i cudzą.
- Sprzeciwiaj się hejtowi i reaguj, gdy ktoś jest poniżany. Nie podszywaj się pod innych — to kradzież tożsamości i przestępstwo.
- Pamiętaj: groźby, pomówienia, nękanie i ośmieszanie w sieci są karalne, a Twoje działania nie są anonimowe.

6. Pokojowe rozwiązywanie konfliktów

- Uspokój się, zanim stracisz nad sobą kontrolę; zastanów się, co chcesz osiągnąć, i spokojnie porozmawiaj.
- Powiedz, co jest problemem i czego oczekujesz; wysłuchaj drugiej strony i wspólnie poszukajcie rozwiązania.
- Jeśli nie uda się dojść do porozumienia, poproś o pomoc dorosłego lub rodziców. Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda — zawsze poinformuj dorosłego.

Załącznik 6. Zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na udział małoletniego w zajęciach formacyjnych lub grupie duszpasterskiej

Imię i nazwisko dziecka: ……

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego: ……

Adres: ……

Telefon: ……

E-mail: ……

Informacje o duszpasterstwie

- Nazwa duszpasterstwa: ……
- Klasztor: ……
- Duszpasterz (imię, nazwisko, kontakt): ……
- Czas i regularność spotkań:
  ……
  ……
- Strona www / profil społecznościowy:
  ……
- Link do standardów ochrony małoletnich oraz do regulaminu grupy:
  ……
- Wydarzenia, na których będą robione fotografie i kręcone będą filmy na profile społecznościowe klasztoru i duszpasterstwa:
  ……
  ……
  ……
  ……

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Dekretu KEP oraz art. 13 ust. 1 i 2 RODO administratorem danych osobowych jest Klasztor Dominikanów w Lublinie (ul. Złota 9). Dane rodzica/opiekuna oraz dziecka przetwarzane są w celu organizacji zajęć formacyjnych (podstawa: art. 6 ust. 1 lit. a RODO lub art. 7 ust. 1 pkt 1 Dekretu KEP). Kontakt z administratorem danych: **przeorlublin@dominikanie.pl**

Dane będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji zadania i obowiązków prawnych; nie będą przekazywane do państwa trzeciego (poza działalnością misyjną lub zadaniami zleconymi przez Stolicę Apostolską) ani profilowane. Przysługuje prawo dostępu, sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania — z uwzględnieniem ograniczeń RODO (w szczególności art. 17 ust. 3) — oraz wniesienia skargi: do Kościelnego Inspektora Ochrony Danych (Skwer kard. S. Wyszyńskiego 6, 01-015 Warszawa, kiod@episkopat.pl) w sprawach z zakresu wewnętrznej działalności kościelnej, regulowanej prawem kanonicznym, a w pozostałych — do Prezesa UODO (ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).

Oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego

Wyrażam zgodę na udział mojego dziecka …… w zajęciach formacyjnych w roku duszpasterskim …….. Oświadczam, że zapoznałem/am się z regulaminem duszpasterstwa, ze standardami ochrony małoletnich oraz z klauzulą informacyjną i je akceptuję. Biorę na siebie odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka w drodze na zajęcia i z powrotem. Wyrażam zgodę na utrwalanie i publikowanie wizerunku dziecka na stronie klasztoru i profilach duszpasterstwa

oraz na kontakt duszpasterza z dzieckiem i ze mną w formie ustalonej regulaminem, udostępniając w tym celu moje dane kontaktowe.

……

Miejscowość, data — imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego